

[Aksel Larsen.]

Det skulle glæde mig, om de virkelig var tilstede, men jeg ville gerne se det i praksis først.

Udenrigsministeren sagde, at han ikke ville svare på mine gentagne påstande, for det var ganske unødvendigt, det havde han klaret i går. Nej, det havde han netop ikke, og jeg skal erindre ham om et par stykker af dem. Jeg gjorde i min første tale her under finanslovdebatten opmærksom på, at det er urigtigt, når man hævder, at Danmarks medlemskab i Atlantpagten eo ipso betyder, at vi også måtte godkende det amerikanske forslag om en enhedskommando, om Tysklands oprustning. Jeg henviste til Atlantpagtens artikel 5, ifølge hvilken det er ethvert deltagerland selv, der suverænt skal afgøre, hvad det i enhver mulig situation kan eller vil gøre; sådan er Atlantpagten. Man kan altså ikke komme og sige, at når Atlantpagten er vedtaget, har Danmark pligt til at indordne alle sine militære styrker under en atlantisk enhedskommando og derved fraskrive sig retten til og muligheden for selv at bestemme, i hvilket omfang man vil aktionere i en given situation. Det er noget helt andet, og det har udenrigsministeren ikke vovet at komme ind på. Han har påstået, at der jo overhovedet ikke er sket noget. Man har ikke gjort noget som helst andet, end at man har stemt for et princip og et forhandlingsgrundlag, og så må man senere se, hvad der bliver fyldt i det.

Selvom dette var rigtigt, måtte man tage i betragtning, at det ikke bliver os, der skal bestemme, hvad der skal fyldes i det. Men udenrigsministeren har ifølge sin egen redegørelse i går stemt for Atlantrådets resolution af 26. september 1950, og ifølge denne resolution skal Atlantmagterne snarest oprette en fælles militær styrke i Europa under en enhedsledelse. Man har endvidere givet visse retningslinier for, hvordan denne skal organiseres, og ifølge punkt 2 i disse retningslinier, som udenrigsministeren redegjorde for, skal styrken stå under en øverstbefalende, der skal have tilstrækkelig myndighed til at sikre, at de nationale enheder, som er henlagt under hans kommando, organiseres og trænes til en fælles styrke i krigstid såvel som i fredstid.

Formanden: Jeg gør det ærede medlem opmærksom på, at forhandlingen drejer sig om dagsordnerne. Jeg beder det ærede medlem ikke fjerne sig for langt fra forhandlingsemnet.

Aksel Larsen: Jeg skal bestræbe mig for det. Jeg gik ud fra, at det var nødvendigt at gå ind på dette, fordi det motiverer, hvorfor vi er modstandere af det ærede medlem hr. Poul Hansen (Kalundborg)s dagsorden nr. 2 og tilhængere af vor egen, men jeg skal begrænse min argumentation.

Det er dog ganske givet, at med denne resolution og med sådanne retningslinier har Danmark principielt og praktisk fraskrevet sig retten til selv at bestemme over sine styrkers størrelse, udrustning, bevæbning, træning, tjenestetid o. s. v. såvel som over udgifterne, og derfor mener vi, at det er ganske urimeligt og ganske utilladeligt, at regeringen afgav svaret efter nogle private forhandlinger med nogle partiformænd.

Vi har i vor dagsorden givet udtryk for mistillid til regeringen, fordi den har afgivet dette svar, og fordi den har afgivet svaret uden først at forelægge sagen til forhandling og beslutning i rigsdagen. Jeg har gjort opmærksom på, at der var rigelig tid til at indkalde rigsdagen og lade den behandle sagen. Dertil har udenrigsministeren kun svaret ganske flot, at rigsdagen ikke var inde. Jeg har gentaget, at det er ikke det, det drejer sig om, det drejer sig om, hvorvidt der var tid til og mulighed for at indkalde rigsdagen, så den kunne behandle sagen, og så bliver udenrigsministeren tavs og siger blot, at han ikke vil svare på mine gentagne påstande, for det har han gjort. Nej, det har ministeren netop ikke, og det er noget virkelig fundamentalt, at en regering, som har tid til at indkalde rigsdagen i en sådan situation, ikke gør det. Det er en endnu større foragt for rigsdagen og for de forfatningsmæssige grundsætninger i dette land, end man viste, dengang Marshallplanen blev vedtaget og dengang Atlantpagten blev vedtaget, og det er ganske urigtigt, at Atlantpagten blev vedtaget efter en omhyggelig behandling på rigsdagen, for det drejede sig nemlig kun om 36 timer, man havde til at underkaste den de fornødne behandlinger i begge rigsdagens ting. Sjældent er en sag blevet jaget så hurtigt igennem, og udenrigsministeren ved jo udmærket vel, at havde det drejet sig om oksebremselarvens bekæmpelse, kunne der være gået flere år, inden man var nået til et resultat; men her var det hele Danmarks ve og vel, det drejede sig om, og så skulle den jages igennem på 36 timer.

Men nu er man gået endnu videre eller har optrådt endnu grovere overfor demokratiet og forfatningen og rigsdagen derved, at